

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Tredje behandling af lovforslag nr. L 86: Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og udlændingeloven. (Ændrede regler om hjemsendelse, for personer, som søger om asyl eller familiesammenføring, samt for personer, som er varetægtsfængslet eller er indsat til afsoning i fængsel eller arresthus). Af socialministeren (Karen Jespersen). (Fremsat 13/11 98. Første behandling 27/11 98. Betænkning 10/12 98. Anden behandling 15/12 98. Tillægsbetænkning 16/12 98. Ændringsforslag nr. 1-5 af 16/12 98 uden for tillægsbetænkningen af Anne Baastrup (SF)).

Der var ikke stillet ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 5 ændringsforslag af Anne Baastrup (SF).

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Pernille Frahm (SF):

Dette forslag har vi lige fra starten været noget forvirrede over; det er kommet over hals og hoved og skal gennemføres i et forrygende tempo.

Forslaget består af to dele, som i virkeligheden har meget lidt med hinanden at gøre, nemlig en del om kontanthjælp til indsatte osv. og en del, der handler om at forlænge den midlertidige opholdsperiode for udlændinge.

Den del, som vedrører udlændingeloven, har ikke været til høring blandt de parter, der normalt bliver brugt som høringsparter i disse sager. Derfor foreslog vi fra SF's side i første omgang, at man delte lovforslaget op, så man kunne tage den ene del og gennemføre den i en fart, som man havde bedt om fra Socialministeriets side, og bagefter tage den anden del og give den den sædvanlige behandling, så de folk, der faktisk arbejder på området, fik en chance for at blive hørt, som de normalt bliver i den type sager.

Det synspunkt vandt vi desværre ikke forståelse for, og derfor ser vi os nødsaget til i stedet at foreslå, at de paragraffer, der vedrører udlændingeloven, udgår af lovforslaget. Dem må vi så tage op i form af et nyt lovforslag efter jul.

Vi vil meget anbefale, at man nu tager den beslutning at udsætte behandlingen af den del af forslaget, så den kan få den normale, grun-

dige høring og grundige behandling, som den slags forslag normalt får.

Søren Søndergaard (EL):

Man kan jo stille spørgsmålet, hvorfor de forslag skal vedtages samlet. Det har vi også gjort i udvalget, det har vi også gjort ved andre lejligheder, og det eneste substansielle svar, jeg synes, vi har fået, er, at årsagen er, at Præsidium har den opfattelse, at der ikke skal laves så mange love, og derfor kan man lave færre love ved at slå ting, der ikke har noget med hinanden at gøre, sammen i ét lovforslag.

Hvis det er den reelle argumentation, har vi sådan set et forslag til, hvordan man kan få endnu færre love. Man kan sådan set bare slå alt, hvad vi laver herinde, sammen i ét lovforslag – vi kunne kalde den Folketingsloven – og så kunne vi få det til tre behandlinger og tage en debat over nogle dage engang omkring juletid, og så kunne vi vedtage det, og så behøvede vi overhovedet ikke at mødes resten af året. Det ville være utrolig smart, for Præsidium ville få sit ønske om færre love opfyldt, og befolkningen ville selvfølgelig også være utrolig tilfreds, fordi den bare kunne nøjes med at læse det 6.000 sider store værk med hele loven i.

Men hvad er egentlig begrundelsen? Ja, vi har ikke fået nogen, og jeg tror sådan set heller ikke, vi får anden begrundelse, end at man ønsker, at de ting skal tvinges igennem samlet.

Vi må sige, at i dette spørgsmål har vi mødt mere imødekommenhed hos Fremskridtspartiet – ikke fordi det for Fremskridtspartiet er nogen mærkesag at få forslaget opdelt, for de støtter det og støtter det oven i købet varmt. Det er nemlig også et udtryk for Fremskridtspartiets politik på flygtningeområdet, og derfor er de så glade for det. Alligevel har de været imødekommende og sagt: Når der er nogle, der ønsker forslaget opdelt, vil vi bidrage til det.

Men det er ikke den linje, der er hos regeringen, det er ikke den linje, der er hos Socialdemokratiet, og det kan man jo undre sig over. Men måske skulle Socialdemokratiet tænke over, at der kan også komme en dag, hvor Socialdemokratiet får behov for lidt imødekommenhed fra andre af Folketingets partiers side. Den dag kan godt komme, og så skulle det jo nødvendigvis være sådan, at man havde brændt alle sine broer.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 uden for tillægsbetænkningen af Anne Baastrup (SF) forkastedes, idet 15 stemte for, 104 imod.

Ændringsforslag nr. 3-5 og 1 uden for tillægsbetænkningen forkastedes uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Forhandling

Pernille Frahm (SF):

Vi står i dag i den situation, at som følge af reglerne om midlertidig opholdstilladelse risikerer f.eks. gifte kvinder, der vælger at bryde ud af deres ægteskab på grund af vold fra mandens side, at blive udvist.

For disse kvinder kan det være en fatal afgørelse. Det drejer sig om kvinder, der måske skal vende hjem til et hjemland, hvor de vil blive anset for faldne og udstødte. Ingen vil tage sig af dem, ingen vil forsørge dem, og de vil være ude af stand til at forsørge sig selv. Derfor har vi på et tidspunkt besluttet herinde, at der skulle laves nogle særlige regler for disse kvinder, for dem skulle man i særligt omfang forsøge at beskytte mod hjemsendelse.

Hvis en sådan kvinde går til politiet og anmelder manden for vold, og hvis hun går til en læge og får en lægeerklæring om, at hun er mærket af mandens vold, kan hun få lov at blive – også selv om hun bryder ud af ægteskabet, før de 3 års midlertidige opholdstilladelse er slut. Ikke desto mindre står vi med en række sager om kvinder, som bliver udvist med eller uden deres børn, på trods af at grunden til, at de ikke bliver i ægteskabet, er, at manden er voldelig over for dem.

Det kan være svært i en sådan situation at melde sin mand til politiet. Nogle af disse kvinder får ikke engang lov at forlade deres hjem, uden at manden følger med, og så er det vanskeligt at henvende sig til en offentlig myndighed i et land, man ikke kender særlig godt. Det betyder desværre, at vi står med en stribe sager om kvinder, der står over for udvisning. Jeg har sendt et spørgsmål til indenrigsministeren, som jo normalt tager sig af disse sager om kvinder, som er blevet udsat for vold fra ægtefællens side og nu bliver truet med udvisning.

Det lovforslag, vi behandler i dag, forlænger den midlertidige opholdstilladelse til i stedet for 3 år at kunne blive op til 6 år. I et samråd med socialministeren bad vi om at få en redegørelse for, hvad man vil stille op med de kvinder, og på samrådet oplyste socialministeren, at i praksis bliver man ikke hjemsendt, hvis man er gift eller har børn. Jeg citerer direkte fra mødet, fordi vi på samrådet formulerede et spørgsmål og bad ministeren om at sende os en besvarelse, så vi havde på skrift, at i praksis bliver man ikke udvist, hvis man er gift eller har børn.

Af besvarelsen fremgår det, at sådan forholder det sig imidlertid ikke. Det fremgår nemlig, som vi hele tiden har vidst, at dette forhold indgår i den samlede bedømmelse sammen med en lang række andre forhold. I den samlede bedømmelse vurderer man kvindens situation, om hun er gift eller har børn, om hun kan få børnene med sig ud, eller om hun skal efterlade selv ganske små børn og forlade landet, vel vidende at hun formentlig aldrig får chance for at se sine børn igen.

Det vil altså sige, at den oplysning, som socialministeren selv mente, hun kunne give på grundlag af loven, ikke holder vand. Det betyder også, at i stedet for at tvinge en kvinde til at blive hos en voldelig ægtefælle i 3 år kan vi nu risikere at komme i en situation, hvor hun skal holde ud i op til 6 år med risiko for liv og lemmer for ikke at risikere at blive vist ud til en situation, hvor hun altså kan være ude af stand til at klare sig selv.

Den ændring af udlændingeloven, som ligger i forslaget her, har ikke været til høring hos de parter, som normalt behandler udlændingesager, men ikke desto mindre har nogle nået at få fingre i forslaget. Det Danske Center for Menneskerettigheder har henvendt sig til os og bedt os om at kigge på sagen endnu en gang, og i dag har vi fået en henvendelse fra PRO-Centeret om en ganske særlig gruppe kvinder, nemlig dem, som desværre bliver importeret her til landet for at blive prostituerede, og som for at få opholdstilladelse gifter sig og naturligvis også som følge af det skal deltage i integrationsprojekter.

I de 3 år, de deltager i et integrationsprojekt, skal de jo – ud over at agere hustruer – også passe deres »erhverv«. Det betyder, at det vil være ganske vanskeligt for disse kvinder at følge et integrationsforløb tilfredsstillende, og det betyder også, at når man, efter at integrations-

forløbet er slut, skal vurdere, om de har gennemført integrationen tilfredsstillende, vil de nemt komme i den situation, at de får afslag. Det vil sige, at de efter de 3 år ikke kan få permanent opholdstilladelse, og at de i yderligere 3 år vil være nødt til at forsørge sig ved prostitution og blive hos en mand, hvis hensigt først og fremmest er at udnytte dem økonomisk og på andre måder.

Vi mener, det er skandaløst, at man så let springer hen over en så alvorlig sag, og derfor anbefaler SF, at L 86 bliver stemt ned i dag – vel vidende at vi stemmer en del ned, som vi ellers gerne ville have støttet. Men da vi ikke har kunnet få lov til at få opdelt lovforslaget, ser vi os nødsaget til at stemme imod hele forslaget.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, det ville være trættende at genoptage den diskussion om løftebrud, for hvad er et løfte egentlig værd? Det kan man jo diskutere meget, så det vil jeg ikke gøre. Jeg vil bare konstatere, at det er et faktum, at der med dette lovforslag sker et brud med den praksis, der har været, og med den linje, et flertal har stået for, nemlig at folk i Danmark ikke skal leve 6 år i usikkerhed, hvis de har fået et grundlag for at opholde sig i Danmark.

Det var især en diskussion, vi havde utrolig meget i forbindelse med Bosniendebatten, hvor der fra borgerlig side kom forslag om, at man skulle øge den periode, hvor bosnierne levede i usikkerhed. Der har også været forskellige forslag fra den borgerlige fløj om, at der generelt skulle indføres en 7-års-regel i Danmark, som betød, at folk i op til 7 år kunne sendes tilbage, hvis forholdene ellers ændrede sig og der var grundlag for at gøre det.

Dette forslag om en generel 7-års-regel blev mødt med meget skarpe modargumenter fra Socialdemokratiet og De Radikale og selvfølgelig også fra CD, og det var fint, at det skete. Man argumenterede med, at hvor godt det end kunne være, hvor gode begrundelser der end kunne være for at sende den pågældende person tilbage, blev man også nødt til at tage andre ting i betragtning. Vedkommende kunne f.eks. have børn, som gennem en længere periode var blevet tilpasset i Danmark, og som kunne have vanskeligt ved at tilpasse sig i et nyt hjemland. Hvis de f.eks. var kommet hertil som 4-årige og havde levet i danske omgivelser, fra de var 4 til 10 år, kunne der være utrolig megen usikkerhed forbundet med at sende dem hjem, og der-

for er forslagene om at lave en 7-års-regel også løbende blevet forkastet.

Det, vi står med her, er et forslag om at lave en 6-års-regel for en mindre gruppe. Det er rigtigt, at der ikke er tale om en generel 6-års-regel. Den kommer ikke til at gælde for alle, den kommer kun til at gælde for en bestemt gruppe, og derfor vil man selvfølgelig også argumentere for forslaget med, at det kun er en lille gruppe. Spørgsmålet er bare, hvor lille den gruppe egentlig er.

Da vi havde udvalgsbehandlingen, var vi nogle, der følte en vis åbning fra ministerens side. Ministeren sagde, at i praksis ville reglen f.eks. ikke blive brugt, hvis kvinden er gift eller har børn, og vi har derfor spurgt ministeren, om hun kan bekræfte, at det er sådan, det skal forstås. Men vi har fået et svar, hvor ministeren afkræfter det. Det er ikke sådan, det skal forstås, der skal selvfølgelig tages hensyn til, om kvinden f.eks. har børn, men det er ikke noget, der har afgørende betydning. Derfor står vi altså i en situation, hvor man på et område vil gennemhulle bestemmelserne og indføre en 6-års-regel, og det vil selvfølgelig blive fulgt op over for andre grupper. Der er en sprække i diget nu, og risikoen er, at diget på et tidspunkt forsvinder helt, og derfor er vi imod forslaget.

Mere generelt kan man jo sige, at denne ændring, som vil medføre alle de dårligdomme, fru Pernille Frahm allerede har været inde på, selvfølgelig falder udmærket i tråd med andre af de ting, som er kommet fra regeringen. Her tænker jeg selvfølgelig på de dele af integrationsloven, som er skyld i, at vi nu diskuterer med UNHCR og andre om, hvorvidt Danmark overtræder regler, retningslinjer og internationale synspunkter på det område. Det er et spørgsmål om, at man laver en lovgivning, hvor man bevæger sig til kanten af international lovgivning, og ikke en situation, hvor Danmark tager førertrøjen på og anlægger en anstændig politik på området.

Og hvad er resultaterne? Jo, resultaterne af regeringens holdning – som jo ikke er ny – er, at vi har sager som den, vi netop nu oplever i disse dage med et jordansk/ukrainsk ægtepar, som i over 8 år har levet i uvished i Danmark. I mere end 8 år har de ikke kunnet få besked på, om de kunne blive i Danmark eller ej. Det jordansk/ukrainske ægtepar har en søn. Denne søn er 12 år, og han har altså, siden han var 4 år, ikke vidst, om han kunne få opholdstilladelse i Danmark. Man tør ikke tænke den tanke til

ende, at han – efter at have tilbragt hele sin bedste barndom i Danmark, efter at al hans sproglige indlæring osv. er sket i Danmark – efter en periode på 8 år nu skal sendes ud til et eller andet sted, som man leder efter i øjeblikket, for man skal jo lede efter et eller andet sted, hvor man kan placere det jordansk/ukrainske ægtepar.

Det er jo konsekvensen af den lovgivning, man har lavet, og det lovforslag, der bliver vedtaget her i dag, vil skabe flere af den slags eksempler. Det synes vi fra Enhedslistens side er forkert, vi synes også, det er ærgerligt, og derfor stemmer vi imod forslaget.

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiet støtter lovforslaget fra ministeren, men der er her i den elvte time kommet yderligere et bilag til udvalget. Det kom ganske sent i går aftes, og derfor er det jo ikke sikkert, at ministeren har nået at se det endnu. Men da jeg har nogle spørgsmål til det pågældende bilag, vil jeg tillade mig at citere lidt af det, der er skrevet. Det er et brev, som er kommet fra PRO-Centret, og her skriver man:

»På PRO-Centret er vi blevet bekendt med, at der er forhandlinger i gang om ændringer vedrørende integration af udlændinge. Vi frygter at disse ændringer kan få en uheldig virkning for udenlandske kvinder som lever af prostitution her i landet.

Nogle af de udenlandske kvinder som kommer her til landet for at arbejde på massageklinikker bliver gift med danske mænd. Dette sker for at sikre dem et lovligt ophold her i landet. Kvinderne lever som oftest sammen med manden som hustruer, herudover betaler de også et vist månedligt beløb til manden. Aftalen er sædvanligvis, at parret bliver skilt efter tre år, når kvinden kan få opholdstilladelse.

PRO-Centret kan ikke have nogen indvendinger imod, at disse kvinder skal deltage i et integrationsprogram. Men vi kan være bekymrede for, om den periode hvor kvinderne er nødt til at agere hustruer og til at betale ægtemanden kan blive forlænget, fordi de ikke kan overkomme at følge integrationsprogrammet, agere hustruer og tjene tilstrækkelig penge ved prostitution til at overkomme deres forpligtigelser, således at de bliver fastholdt i prostitution.«

Det var et citat fra brevet fra PRO-Centret, og så er mit spørgsmål jo til socialministeren: Er det sådan, at socialministeren er bekendt med de ting? Har socialministeren kendskab til, at

der indgås proforma-ægteskaber i et sådant omfang, at man fra PRO-Centrets side ligefrem føler anledning til at skrive til Folketingets Socialudvalg og gøre opmærksom på, at der er en helt særskilt problemstilling her? Der må jo være tale om temmelig mange kvinder, som i dag kommer til Danmark, udover ulovligt erhverv og indgår proforma-ægteskab med det ene formål at kunne få opholdstilladelse i Danmark. Det må være temmelig mange kvinder, fru socialminister, for ellers ville PRO-Centret vel ikke ofre tid på at sende et sådant brev til Folketingets Socialudvalg.

Spørgsmålet er altså: Har ministeren kendskab til den form for proforma-ægteskaber? Og det næste spørgsmål er naturligvis: Hvad har ministeren tænkt sig at gøre ved det? Her er tydeligvis dokumentation og bevis for, at der er udlændinge, der kommer her til landet, overtræder dansk lovgivning og indgår proforma-ægteskaber med det ene formål at få opholdstilladelse her i landet. Det må da være noget, som socialministeren må tage fat i, og derfor vil jeg gerne høre, hvad ministeren har tænkt sig at gøre.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne sige til samtlige de ordførere, der har haft ordet i forbindelse med L 86, at stort set alle de indvendinger, der er blevet rejst, i et og alt handler om udlændinge- og integrationsloven, der ligger i Indenrigsministeriets regi.

Der indføres ikke nogen egentlige realitetshindringer med det lovforslag, der ligger her. Der har hele tiden – også i den gamle bistandslov og faktisk også i loven, der gik forud for bistandsloven – været en bestemmelse, der vedrørte mennesker, som var her i landet på en ikkepermanent opholdstilladelse. Bestemmelsen går ud på, at man ikke kan leve her i landet på varig forsørgelse, og at der gives en mulighed for at sende de mennesker hjem, hvis det er sådan, at de lever på varig forsørgelse, eller der er udsigt til, at de vil gøre det. Det er ikke en bestemmelse, der bliver brugt særlig tit, men det har altid været sådan, at hvis man ikke har fået en permanent opholdstilladelse, kan man ikke bare forvente, at man kan opholde sig her i landet på varig forsørgelse.

Det interessante ved lovforslaget her er egentlig, at takket være integrationsloven vil en større gruppe udlændinge fremover overhovedet ikke længere komme i berøring med bestemmelsen i den sociale lovgivning. Det drejer

sig om den store gruppe udlændinge, der følger det 3-årige integrationsprogram og derefter får en permanent opholdstilladelse. De vil ikke længere kunne sendes hjem efter reglerne i den sociale lovgivning, heller ikke selv om de kommer på varig forsørgelse efter det 3-årige introduktionsprogram. I virkeligheden kan man altså sige, at det er den største ændring som følge af den samlede omlægning af udlændingepolitikken.

Men der er stadig en lille gruppe mennesker, der ifølge integrationsloven ikke kan få permanent opholdstilladelse, og de vil stadig kunne sendes hjem efter den sociale lovgivning i den 3-årige periode. Det vil dog meget sjældent ske, når det drejer sig om mennesker, der er gift eller har børn, som de har forældreretten til og en meget stærk tilknytning til, men beslutningen vil altid ske efter en konkret vurdering.

Til hr. Tom Behnke kan jeg sige, at jeg ikke her kan gå specielt ind på, hvorvidt der er belæg for det, PRO-Centret beskriver om arrangerede ægteskaber og prostitution. Jeg har ikke nogen mulighed for eller nogen form for dokumentation for at kunne sige, om det forholder sig sådan, som PRO-Centret beskriver.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg har heller intet belæg for at sige, at det, som PRO-Centret skriver, er rigtigt, og det kunne jo godt være, at PRO-Centret bare sender os et brev, fordi de synes, det er sjovt at skrive det her; men det tror jeg nu ikke.

Men det, der er sagen, er altså, at der ligger en skriftlig anmeldelse om proforma-ægteskaber og prostitution med det ene formål at få opholdstilladelse her i landet, og det, jeg spurgte ministeren om, var, om ministeren havde tænkt sig at gøre noget i den forbindelse, f.eks. undersøge forholdet: Er det korrekt, at der rent faktisk er så mange udenlandske kvinder, der kommer her til landet, nedsætter sig som prostituerede og indgår proforma-ægteskaber med det ene formål at opnå opholdstilladelse her i landet, at PRO-Centret føler anledning til at skrive til Folketinget? Det bør dog være en sag, som ministeren må tage fat i og sige, at det her må vi have undersøgt nærmere.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Det er altså, i modsætning til hvad ministeren siger, en ganske markant ændring af udlændin-

geloven, der ligger i forslaget. Jeg vil læse § 18 i den gældende lov op:

»En opholdstilladelse bortfalder, når der af forsørgelsesmæssige grunde er truffet afgørelse om, at en udlænding, der ikke har de fornødne midler til sit underhold, skal hjemsendes.«

Og så står der i stk. 2:

»Bestemmelsen i stk. 1 gælder dog ikke, hvis udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 3 år.«

Dette stk. 2 bortfalder nu, og det betyder, at i modsætning til, som situationen er nu, kan man altså med den nye lov i hånden udvise folk alene på grund af, at de ikke er i stand til at forsørge sig selv, efter at integrationsforløbet er slut. Alene med den begrundelse kan man afvise folk. Man kan sætte dem på yderligere 3 års midlertidig opholdstilladelse og endnu engang vurdere situationen, og det er en ganske markant ændring af retstilstanden for udlændinge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 104 stemmer (S, V, KF, DF, CD, RV og FP) mod 14 (SF, EL og KRF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Tredje behandling af lovforslag nr. L 53: Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (International beskatning af udbytter og aktieavancer m.v.)

Af skatteministeren (Ole Stavad).

(Fremsat 21/10 98. Første behandling 29/10 98. Betænkning 9/12 98. Anden behandling 15/12 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.